

א [נכלה לזיל רכנה],
ב [שנעות מנ: ע"ש],
ג [צ"ק ח:ז: ד] [לקמן]
ד [עלמט: ו] [צ"ב]
ה [לקמן:ו: כמות]
ו [צ"ק פ:ז: צ"ב]
ז [קלמ: ה] גי רש"א
ח [לכ הונא]

הנהגות הב"ח

א) אמר רבא אמר רב יוסף שני עדים שמרפה: (א) שם הן לי כיפאי אמר: (א) שם זונה ארחת: (ד) תוס' ד"ה זונה וכו' לא מהדר בימא מה מנ:

רבינו חננאל

ואמרי אם איתא לרוב הונא, כיון שנשבע המלוה שאינה ברשותו איכן יכול להוציא הפיקדון, וכבר נשבע שאינו ברשותו, (א) והלא נשבע כמה היה שוה, ומבני הכי קתני, מי נשבע תחלה מי שהפקדון אצלו, שאם ישבע הלוה תחלה חיישנין שפא ורציא המלוה את המשכון, ובמצאת שבערה זו לבטלה, ושאר השמועה פשוטה היא. והוא האפקיד כיפי בגביה ואמר לא ידענא אמי רב נחמן כל לא ידענא פשיענא היא, הייבי לשלמי, לא שילם, יוד רב נחמן נכסיה חבירי ואמי לא יהיבי לבבל הפיקדון בדמי דהנוו כיפי דפשע בהו. פי אפרנא חזר. לסוף אישתכחו כיפי ואוקרו בדמיהן. מריה דכיפי אמ' הו לי כיפאי וטול אפרנא, והלא אמ' כולו אלא מעידנא השקלת לאפרני זכינא אנא בכיפי וברשותי אוקרו, ודן ר' נחמן כיון דהא שומא דשמו ליה לאפרנא שומא ביעות הואי דהא חזו כיפי ולא אבדו, וקיימי לן (ב"ק ק). פקדון כל היכא דאיתיה ברשותיה דמריה קאי, לא שומא הוא, וחדא אפרנא למריה והדרי כיפי למריהו. ואתרבי שומא ליעולם משום שני ועשית הישר והטוב, והני מליי אם לא מכרה, אבל אם מכרה לאחר אז נתנה במחנא או הורישתה, לא הדרה. וכן אם שמו ב"ד שדה לאשה במלוה שהיא נושה לאחרים וביעות והכניסה שדה זו לבעלה, או שמו שדה אשה לנושה שלה ונישה, לא מהדרין ליה לבעל ולא מהדרין מיניה דבעל דבובני דמי, וקיימי לן בעל בנכסי אשתו לוקח חזי לא מהדר ולא מהדרין ליה, דאמי ר' יוסי בר חנינא בארשא בנכסי מלוג בחיי בעלה ומתה הבעל מוציא מיד הלקוחות.

א) ספר כלן וי"ל: ופיקדון רב וא"ל זה נשבעתה נשבעת מנה נשבע שלישי כמותו.

המפקיד פרק שלישי בבא מציעא

לה.

מנן דמשתבע מלוה ברשותו ב'ו'. (א) לרצה ולרז יוסף לא פריך אלא לאזני ורז אשי: תהא במאמינו. צרישא לא מנני לאוקמי הכי משום דהתם^א לא יכלה להאמינו כיון שע"י כן לא יוכל לשבע^ב אלא הכא אין

כאן שבויה ואע"פ שמפקיד צונה שמאמינו שבויה שהיה יכול לגלגל עליו אינו מושע^ג: ואותבניה שירבם. וי"ל דיוקרא דכיפי הוא שצנח דעלמא^ד כמו כפילא ולא דמי לגימית וולדות דאותו שצח ויכר צגוף הצהמה: אמר ר' רבא דלא דמי לאטריה לשובעה דקני כפילא לרצה כשליש אמרי כן^ה (בב"ק דף קמ).

דהתם משלם צלונגו^ו אצל רב נחמן הולך לגבות אפדנו:

זבנה ב'ו'. וי"ל ושמאי לא מהדר (ז) מה מכר ראשון לפני כל זכות שמכר לידו וי"ל דהלשון מן הדקין נמי אין מחזיר שמכרה היא לו שהרי אוכל פירות צלל נכייטא אלא משום ועשית הישר והטוב מהדר ולכן שני לא מהדר: לוקח הוא. אפי' אי היו יורש לא מהדר כדאמר זבנה אורמא כ'ו' אלא משום לא מהדרין ליה נקטיה דאי יורש הוא מהדרין ליה שהנן פודה קרקע של אצ"ו ואע"ג דצפרק יש נחלין (צ"ב דף קלג: ושם ד"ה התם) מסיק דטבא ליה עבדו ליה או יורש או לוקח הא אמרינן התם צר היכא דליכא פסידא לאחריני לא עבדי ליה טבא ולכן הכא לא הוי יורש משום פסידא דמלוה ולא מהדר ממנה נפסד דאפי' יורש הוי לא מהדר ודרי יוסי צר חנינא מפרש התם דלקוחות אפסדו אנפשייהו: רבא

כיפי גביה חבירה אמר ליה הב לי (א) כיפי אמר ליה לא ידענא היכא אותבניהו אתא לקמיה דרב נחמן אמר ליה ה"ל לא ידענא פשיענא היא זיל שלימ לא שילם אזל רב נחמן אגביה לאפרניה מיניה לסוף אישתכח כיפי ואיקור אמר רב נחמן יהדרי כיפי למריהו והדרא אפרנא למרה אמר רבא הוה יתיבנא קמיה דרב נחמן ופרקין המפקיד הוה ואמרי ליה שילם ולא רצה לישבע ולא אהדר לי ושפיר עבד דלא אהדר לי מאי טעמא יתם לא אטרחיה לבי דינא הכא אמרחיה לבי דינא למומרא דסבר רב נחמן דשומא הדר שאני התם דשומא בטעות הוה דקא הוה כיפי מעיקרא^א אמרי נהרדעי שומא הדר עד תריסר ירחי שתא ואמר אמימר אנא מנהרדעא אנא וסבירא לי שומא הדר לעולם יהולכתא שומא הדר לעולם משום שצנח^ב ועשית הישר והטוב פשיטא שמו ליה לבעל חוב ואזל איהו ושמה לבעל חוב דיריה אמרינן ליה לא עדיף את מגברא דאיתת מיניה זבנה (א) אורתא ויהבה במתנה ודאי ליה מעיקרא אדעתא דארעא נחות ולאוי אדעתא דחזוי נחות בשמו לה לאשה ואינסיבא או שמו מינה דאשה ואינסיבא ומתה^ג בעל בנכסי אשתו לוקח הוי לא מיהדר ולא מהדרין ליה דאמר רבי יוסי בר חנינא בארשא התקיננו האשה שמכרה בנכסי מלוג בחיי בעלה ומתה הבעל מוציא מיד הלקוחות אגביה

כיפי אמר ליה לא ידענא היכא אותבניהו אתא לקמיה דרב נחמן אמר ליה ה"ל לא ידענא פשיענא היא זיל שלימ לא שילם אזל רב נחמן אגביה לאפרניה מיניה לסוף אישתכח כיפי ואיקור אמר רב נחמן יהדרי כיפי למריהו והדרא אפרנא למרה אמר רבא הוה יתיבנא קמיה דרב נחמן ופרקין המפקיד הוה ואמרי ליה שילם ולא רצה לישבע ולא אהדר לי ושפיר עבד דלא אהדר לי מאי טעמא יתם לא אטרחיה לבי דינא הכא אמרחיה לבי דינא למומרא דסבר רב נחמן דשומא הדר שאני התם דשומא בטעות הוה דקא הוה כיפי מעיקרא^א אמרי נהרדעי שומא הדר עד תריסר ירחי שתא ואמר אמימר אנא מנהרדעא אנא וסבירא לי שומא הדר לעולם יהולכתא שומא הדר לעולם משום שצנח^ב ועשית הישר והטוב פשיטא שמו ליה לבעל חוב ואזל איהו ושמה לבעל חוב דיריה אמרינן ליה לא עדיף את מגברא דאיתת מיניה זבנה (א) אורתא ויהבה במתנה ודאי ליה מעיקרא אדעתא דארעא נחות ולאוי אדעתא דחזוי נחות בשמו לה לאשה ואינסיבא או שמו מינה דאשה ואינסיבא ומתה^ג בעל בנכסי אשתו לוקח הוי לא מיהדר ולא מהדרין ליה דאמר רבי יוסי בר חנינא בארשא התקיננו האשה שמכרה בנכסי מלוג בחיי בעלה ומתה הבעל מוציא מיד הלקוחות אגביה

לעממה להיות נכסי מלוג הקדן שלה והבעל אוכל פירות: בעל בנכסי מלוג של אשתו לוקח הוי דין לוקח נתנו צו חכמים הלכך לא מיהדר היכא דשמו לה ואינסיבא ומתה וירשה בעלה כדאמרין זבנה אדעתא דארעא נחות: ולא מהדרין ליה. היכא דשמו מינה ואינסיבא ומתה וירשה בעלה וצא להחזיר החוב וליטול הקרקע לא מנני למימר ירשה אני דכלוקח שויה רבנן ולא כירש: האשה שמכרה בנכסי מלוג. להיות הבעל אוכל פירות בחייה וגוף הקרקע יהיה ללוקח לכשתמות ומתה: בעל מוציא. גוף הקרקע מיד הלקוחות והכי מוקי לה צפרק האשה צמזומת (דף עב:) תקנת ארשא צגופה של קרקע לאחר מיתה. אלמלא כלוקח שויה רבנן וא"ל אני לקחתי ראשון דאי כשאר יורש שויה רבנן יורש שמכר אצ"ו נכסיו בחיי א"ן לו ירשה צנן: בארשא הפקיעו. כשהיתה צמזומת שם סנהדרי גדולה כדאמרין צ"ה (דף לא.) גבי עשרה מסעות: אגביה

הלכך ודאי אינו מאמינו לפי שהוא רוצה לישבע כמה היה שוה. מוס' הא"ש. ג. פ"י. אינו חושש על אהה שבויה כ"כ שבשבילי זה ישיבעו שבויה שיועד בו שאינו מוכן וישיבעו חנם, אבל אותה שבויה לבהה משיבוע מפני שסבור דלא קים ליה. ש"מ"ק ג"ס נ"ג. ד. תהלי בשער השוק, ואינו יוצא מגוף החפץ. הא"ש. ה. אלמלא לרבא אציגא דארטרחה לבי דינא מקני ליה כפילא. רע"ט. א. ואציגא דארטרחה לבי דינא קצת שנשבע לו תחילה מ"מ הרי שילם לו לבסוף ולא אטרחה לבי"ד. מוס' פ"ק ק"ק. ד"ה רבא. ו. והשתא דהוי לוקח לא מהדרין ליה. רע"ט. א.

לעממה להיות נכסי מלוג הקדן שלה והבעל אוכל פירות: בעל בנכסי מלוג של אשתו לוקח הוי דין לוקח נתנו צו חכמים הלכך לא מיהדר היכא דשמו לה ואינסיבא ומתה וירשה בעלה וצא להחזיר החוב וליטול הקרקע לא מנני למימר ירשה אני דכלוקח שויה רבנן ולא כירש: האשה שמכרה בנכסי מלוג. להיות הבעל אוכל פירות בחייה וגוף הקרקע יהיה ללוקח לכשתמות ומתה: בעל מוציא. גוף הקרקע מיד הלקוחות והכי מוקי לה צפרק האשה צמזומת (דף עב:) תקנת ארשא צגופה של קרקע לאחר מיתה. אלמלא כלוקח שויה רבנן וא"ל אני לקחתי ראשון דאי כשאר יורש שויה רבנן יורש שמכר אצ"ו נכסיו בחיי א"ן לו ירשה צנן: בארשא הפקיעו. כשהיתה צמזומת שם סנהדרי גדולה כדאמרין צ"ה (דף לא.) גבי עשרה מסעות: אגביה

מוסף תוספות

א. שהשבויה מושל על הלוה. מוס' הא"ש. ב. משום שמא יוציא הלה הפקדון ויפסיד. מוס' שנעות מנ: ד"ה ושמא. ב. אהה שבויה לבהה משיבוע אבל אותה שבויה לבהה משיבוע מפני שסבור דלא קים ליה. ש"מ"ק ג"ס נ"ג. ד. תהלי בשער השוק, ואינו יוצא מגוף החפץ. הא"ש. ה. אלמלא לרבא אציגא דארטרחה לבי דינא מקני ליה כפילא. רע"ט. א. ואציגא דארטרחה לבי דינא קצת שנשבע לו תחילה מ"מ הרי שילם לו לבסוף ולא אטרחה לבי"ד. מוס' פ"ק ק"ק. ד"ה רבא. ו. והשתא דהוי לוקח לא מהדרין ליה. רע"ט. א.

עין מושפא נר מצוה

יג א ב מ"י פ"ג מה' מלוה וזה ה"ל ד סמנ עשין דז טושי"ע ח"מ ס"י עב פט"י י: יג ד ג מ"י ע"ט טושי"ע ע"ט פט"י י: מו ה מ"י פ"ד מה' שאלה ופקדון ה"ל ז סמנ עשין פח טושי"ע ח"מ ס"י רלא פט"י ז: מז ו ד מ"י ע"ט פ"ט ה"ל ג סמנ ע"ט טושי"ע ח"מ ס"י רנה: יז ח מ"י פ"ב מה' מלוה ה"ל ט פ"ב סמנ עשין דז טושי"ע ח"מ ס"י קב פט"י ט: יח ט י ב מ"י ע"ט ח"ל ז טושי"ע ע"ט פט"י י: ל (מ"י פ"ב מה' שאלה ה"ל יא טושי"ע ח"מ ס"י שמו פט"י ח: יב ז מ"י פ"ב מה' אישות ה"ל ז עשין ב"מ"ט סמנ עשין ממ טושי"ע א"ה ע"ט ס"י פ: י

תורה אור השלם

1. תמות ישרים הנחם וסלף בוגדים ישרים: מלי יא ג 2. וְיָשִׁית הַיֵּשֶׁר וְהַטּוֹב בְּעֵינָיו יִלְמַעַן יִיטֵב לָךְ וּבָאֵת הַיְרֻשָׁתָא אֵת הָאֵרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאֲבוֹתֶיךָ: דברים ו' ז

מוסף רש"י

תומת ישרים הנחם. מנלס. וסלף בוגדים ישרים. עירסל (משלי יא ג). שומא. שמו צ"ד לבעל חוב קרקע הלוה, הדר. אם יפרע לו מעות עד שנה (לעיל טו). ועשית הישר והטוב. זו העשרה לפני משורת הדין (דברים ו' יח). האשה שמכרה בנכסי מלוג בחיי בעלה. הקדן (מחובות ג.) שאל ימות בעלה ויחזי כן ואלו ממנו הוא וירשה בעל יפקדו, ונכסי מלוג הן נכסיו שנפלו לה בזמן אביה או שהעניסה קרקעות שלה נשמונו בעלתה, ולא קיבל בעל עליו אחריות, ואילו פיקוחין בחייה תקנת חכמים תחת פיקוחה, והכי מקני מלוג, שמולגו ומתקנין בעל, אבל הפירות מכלותה דרשא (רשב"ם ב"ב קט"ז). ומתה. ובעל יורש אותה דבר תורה (לקט"ו יז). הבעל מוציא מיד הלקוחות. דשויהו כננן לוקח והוא לוקח ראשון (מחובות ג.) דלע"ג דבעלמא קנין פירות לאו קנין הגוף דמי, בעל בנכסי אשתו אלמנה רבנן לשענויה משום איבה והוי לוקח ראשון (ב"ב ק"ט) ומיחו להכי אהי מסירת האשה, שאל ימות בעלה בחייה יעלם לוקח (רשב"ם ב"ב ג.)

מוסף תוספות

א. שהשבויה מושל על הלוה. מוס' הא"ש. ב. משום שמא יוציא הלה הפקדון ויפסיד. מוס' שנעות מנ: ד"ה ושמא. ב. אהה שבויה לבהה משיבוע אבל אותה שבויה לבהה משיבוע מפני שסבור דלא קים ליה. ש"מ"ק ג"ס נ"ג. ד. תהלי בשער השוק, ואינו יוצא מגוף החפץ. הא"ש. ה. אלמלא לרבא אציגא דארטרחה לבי דינא מקני ליה כפילא. רע"ט. א. ואציגא דארטרחה לבי דינא קצת שנשבע לו תחילה מ"מ הרי שילם לו לבסוף ולא אטרחה לבי"ד. מוס' פ"ק ק"ק. ד"ה רבא. ו. והשתא דהוי לוקח לא מהדרין ליה. רע"ט. א.

16 לעיל יג. [ש"ס],
17 [למקן טו.], a [ג"ל]
18 [ויקרא ה.], 19 [ויקרא ה.],
20 דף טו: ד"ה בשטר,
21 ע"י רש"א ונמנה"ס
22 ש"ך נראה שגורם ונאם
23 פטורה וי"ו, 24 ז"ל פ.
25 ש"ך, 26 ז"ל כ. כ"ג, 27

רבינו הגנאל

אגביה הלוח מעדו
ומכרה למלוה, פליגי בה
רב אחא ורבינא. וקי"מ לן
הלכה כדברי המקיל,
הילכי לא מהדר. זה
שפחה זו מאימא אביל
הפירות, רבה אמר מכי
מטיא אדרכותא לידה. סדר
הדין. מוציא מלוה שטרו
בב"ד ומקיימו ומחייבין
הלוה לפדותו, לא פוע,
קורעין שטר החוב
ובוחבין למלוה אדרכת'
על נכסי הלוה, ומכריזין,
ואחרי ההכרזה שמיין נכסי
הלוה ומחליטין למלוה.
לא מצא נכסין ביד חורין,
כותבין לו טריפא, ואחרי
שיטרף קורעין הטרפא
ובוחבין לו אדרכת' על
הנכסין הללו, ואחר כך
קורעין אדרכת' וכותבין
לו שפא על שדה זו
ומחליטין אותה למלוה.
אבי אמ' בחתימת העדים
על האדרכת' מיד זכה
המלוה בשדה. רבא אמ'
מכי שלמן (אדרכת')
(אכרזתא) וקי"מ לן
כרבא. מתני', השוכר פרה
והשאלה לאחר ומתה
בדרכה, ישבע השוכר
שמתה כדרכה והשואל
משלם לשוכר. אוקמה ר'
אמי בשנתו לו הבעלים
רשות כגון שאמרו לו
לדעתו, כלומ' אם רצונך
להשאלה לו הרשות
בדין. עכשיו אם ראה
אוחה השוכר שמתה
ברשות השואל כדרכה
ישבע ויפטר, וישם
השואל לשוכר. אמ' ר'
ירא פעמי' שמשלמים
הבעלים כמה פרות לשוכר
כו', ודברין פשוטין הן.
אמ' ר' ירמיה, פעמי'
השוכר והשואל שניין
במטא.

אגביה איהו חצונו. לעיל מיהדר גבי שומא כלומר אם לא שמו
ז"ד למלוה על כרמו של לוח וקס ליה מעמנו ולא הטריחו לדין
ואמר לו טול קרקע זה בחובך: מאימא אביל פירות. מי ששמו
לו ז"ד קרקע בחצונו מאימא איהו קנויה לו לאכול פירות: אדרכתא.
לאחר תשעים יום שפסק הדין
לדמרינן ז"ב פ"ק (דף טו). ז"ד כותבין
לדרכתא שטר פסק דין אנכסי לוח
שכל מקום שימלאם משלו יקחם
ומוסרין לו השטר: עדיו בחטמויו.
מיס שנתם שטר האדרכתא ז"ד
אע"פ שלג זא לידו: מי שלמו ימי
אכרזתא. אע"פ שזאה לדרכתא לידו
ולא מלא נכסים ללוה עד לאחר זמן
וכשנאל חוזק לזא לז"ד ומכריזין
שיז כאן קרקע למכור כדלמרינן
בערכין (דף כא): ולס זא זה וקיצלה
צומר ממה ששמוה אחרים מוסרין
אותה צידו לאחר שכלו ימי הכרזה
וזממסת ערכין מפרש כמה ימים
מכריזין צפ' שוס היתומים (סס) ועד
דשלמו הנך יומי הו פיירי ללוה:
מתני' השוכר פרה מחצירו. ועמד
שוכר והשאלה לאחר לעשות בה ימי
שכירותו: ישבע השוכר. למשכיר:
שמתה כדרכה. ופטור שהשוכר אינו
חייב צאונסין: והשואל שהוא חייב
צאונסין משלם לשוכר: גב' צבועה.
שהוא נשבע למשכיר: להפסיד דעתו.
שלא יאמר פשעת בה: פעמים
שהבעלים. המשכירין הראשונים:
משלמין. לשוכר זה כמה פרות על
פרה זו לפי דברי משנתנו יש שהיו
כולם שלו ויש שיעשה בהם ימי
שכירותו ויחזירם: יליד אגרה מיניה
מאה יומי והרי שיליה מיניה פשעין
יומי וכו'. ראובן ששכר פרה משמעון
שיעשה בה מלאכה מאה יום וחזר
שמעון ואמר לו עשה עמי טובה
והשאלתי אותה משעיס יום מן המאה
ששכרת ולאחר תשעים אחזינה
לך לעשות אלף י' ימים להשלים
המאה וכן עשה יש כאן דין משנתנו
דמתן השוכר פרה מחצירו והשאלה
לאחר בתוך ימי שכירותה דמה לי
בעלים ומה לי אחר אם מתה אלל
שואל הרי שוכר פטור צבועה
והשואל משלם לשוכר חזר ראובן וצא
אללו ואמר לו השכירנה לי מתשעים
אללו ופשעתי בה שמונים יום וטול שכרך
וכן עשה הרי היא בחזקת שאלתו על שמעון כאלו השכירה
לאחר שהרי נוטל שכרו וכל הנאה שלו ואם היתה מתה אלל
ראובן היה ראובן פטור צבועה ושמעון משלם לו פרה אחת
ששאל ממנו והוא חייב צאונסין ופרה אחרת לעשות אללו עשרה
ימים להשלים המאה חזר שמעון ושאלה ממנו שבעים יום מן
השמונים ששכרה ממנו על מנת שיחזירנה לו ויעשה בה עשרה
ימים להשלים השמונים של שכירות השני ואם היתה מתה בתוך
שבעים יום הללו הרי יש כאן דין השני כדון הראשון וישבע
ראובן שמתה כדרכה ושמעון השואל משלם לו ד' פרות שמים
נחלטות לו צבילי שתי פרות שאלות שהשאלו ראובן וצפעת זה
כאלו מתו שתייהן שהרי אין פרותו בעין שהשאלו בראשון דנימא
הרי החזיר לו פרתו וזו שהוא משלם לו עכשיו בתורת משלומין
צאה לידו והרי יש לו עליו שתי תציעות על שתי שאלות ושתי
תציעות על שתי שכירות לעשות אללו עשרים יום: מכדי הדא

אגביה איהו בחובו פליגי בה רב אחא ורבינא
חד אמר הדרה וחד אמר לא הדרה מאן
דאמר לא הדרה סבר האי זביני מעליא היא
דהא מדעתא דנפשיה אגביה ומאן דאמר
הדרה סבר לא זביני מעליא הוא והאי
דאגביה מדעתיה ולא אתא לדינא מחמת
כיסופא הוא דאגביה ומאימא אביל פירי
רבה אמר מכי מטיא אדרכתא לידה 16 אבוי
אמר עדיו בחטמויו וכן לו רבא אמר מכי
שלימו ימי אכרזתא: מתני' השוכר פרה
מחצירו והשאלה לאחר ומתה כדרכה ישבע
השוכר שמתה כדרכה 17 והשואל ישלם
לשוכר א"ר יוסי כיצד הלה עושה סחורה
בפרות של חבירו אלא תחזור פרה לבעלים:
גב' א"ל רב אידי בר אבין לאבוי מכדי
שוכר במאי קני להאי פרה בשבועה ונימא
ליה משכיר לשוכר דל אנת ודל שבועתך
ואנא משתעינא דינא בהדי שואל א"ל מי
סברת שוכר בשבועה הוא דקא קני לה
משעת מיתה הוא דקני ושבועה כדי להפסיד
דעתו של בעל הבית א"ר זירא פעמים
שהבעלים משלמין כמה פרות לשוכר היכי
דמי אגרה מיניה מאה יומי והדר שיליה
מיניה תשעין יומי הדר אגרה מיניה תמנן
יומי והדר שיליה מיניה שבעין יומי ומתה
בתוך ימי שאלתה דאכל שאלה ושאלה
מיחייב הדרא פרה א"ל רב אחא מדיפתי
לרבינא מכדי חדא פרה היא עייליה ואפקה
אפקה משכירות ועייליה לשאלה אפקה
משאלה ועייליה לשכירות א"ל ומו איתא
לפרה בעינא דנימא ליה הכי מר בר רב
אשי אמר אין לו עליהן אלא שתי
פרות הדרא דשאלה וחדא דשכירות שום
שאלה אחת היא ושום שכירות אחת
היא דשאלה קני לגמרי דשכירות עבד
בה ימי שכירותיה ומיהדר ליה למרה
אמר ר' ירמיה פעמים ששניהם בחטאת
פעמים

יוס שהיא שאלה צידך ממני והשענבד בה שמונים יום וטול שכרך
וכן עשה הרי היא בחזקת שאלתו על שמעון כאלו השכירה
לאחר שהרי נוטל שכרו וכל הנאה שלו ואם היתה מתה אלל
ראובן היה ראובן פטור צבועה ושמעון משלם לו פרה אחת
ששאל ממנו והוא חייב צאונסין ופרה אחרת לעשות אללו עשרה
ימים להשלים המאה חזר שמעון ושאלה ממנו שבעים יום מן
השמונים ששכרה ממנו על מנת שיחזירנה לו ויעשה בה עשרה
ימים להשלים השמונים של שכירות השני ואם היתה מתה בתוך
שבעים יום הללו הרי יש כאן דין השני כדון הראשון וישבע
ראובן שמתה כדרכה ושמעון השואל משלם לו ד' פרות שמים
נחלטות לו צבילי שתי פרות שאלות שהשאלו ראובן וצפעת זה
כאלו מתו שתייהן שהרי אין פרותו בעין שהשאלו בראשון דנימא
הרי החזיר לו פרתו וזו שהוא משלם לו עכשיו בתורת משלומין
צאה לידו והרי יש לו עליו שתי תציעות על שתי שאלות ושתי
תציעות על שתי שכירות לעשות אללו עשרים יום: מכדי הדא
פרה הואי כו'. ולענין משלומין נמי לשלם ליה פרה אחת ותעמוד במקום הראשונה תחת שתי השאלות ותהא שלו ואחת ימסור לו
לעשות בה עשרים יום: מי יושא לפרה צעינא דנימא בני. אילו היתה קיימת היה פטור לגמרי אלל שיעשה בה עשרים יום עכשיו שמתה
בה עליו בתורת משלומין שואל לשוכר על שתי תציעות: מר בר רב אשי ס"ל כאתקפתא דרז אחא מדפתי: שום שאלה אחת היא. דכיון
דחדא פרה הואי אלל שמחמת שוכר שהשאל הוא צא עליו שני שאלות פרה אחת אינן אלל אחת: פעמים ששניהם בחטאת. אמתניתין
קאי. השוכר והשואל נשבעו לשקר ולא כפרו ממון והרי הן צבועות צטו וקרבן שלו חטאת כדמצי בויקרא או נפש כי נשבע וגו' 18:

שניהם

רבא אמר מכי שלמו ימי אכרזתא. ואת שלהי הנושא (כתובות
דף קד: וסס ד"ה ה"ג) דאמר רבא אחוי אדרכתין 18 והסס
רבא גרסינן מדאמר והא מר הוא דאמר אחריות טעות סופר הוא
והיינו רבא דפסיק כן לעיל בפ"ק
אדרכתין 17 דאי שפיר כתיבא הוה גבי
מימנא לדרכתא 19 ואית דגרסי
בשמעתין רבא אמר מכי מטא
לדרכתא לדידיה וצמר הכי רבא ולפי
זה אחי טפי בצפיטות היא דהנושא
והקדים רבא לאבוי ורבה משום
לדרכתא קודם לאכרזתא וצברי
אבוי דאמר עדיו בחטמויו וכן לו
מיושב טפי לנשות צמר דצרי
רבא מקודם:

תחזור פרה לבעלים הראשונים.

אין לפרש משום דל"ל
משכיר לשוכר פתי גבך דהשואל
שילם דמיה דצפ' השואל (למקן דף טו:
ו)ס) צעי רמי צר חמא צעל צנכסי
אשתו שוכר הו או שואל הו היכא
לדגרה פרה מעלמא ואינסיבא אליבא
תחזור פרה לבעלים.
אע"פ שאין הבעלים צעלי
דברים של שואל והשוכר
שהוא לו צעל דברים אלו
חכר כלום שהרי פטור
צאונסין אפי"ה השואל יום לו
דון על השואל לננות יעמוד
בעלים הראשונים במקומו
וגבין מן השואל (לקמן
טב.).

מוסף תוספות

א. ואמר לה אדרכתין
לאו שפיר כתיבא, ומשבע
הא אם היתה כתובה כדון
היתה טורפת מכי מטיא
אדרכתא לידה. מוס'
הח"ס. ב. לא שרצה
לומר דמכי מטיא אדרכתא
לידה אולת פירות, אלא.
א"ר. ג. דמפוח 18 ולאו
שפיר כתיבא לא אכלה
אפילו מכי שלמי ימי
אכרזתא משום דהכרזה
בטעות הואי. מוס' הח"ס.
ד. וראה שמתה כדרכה.
מוס' הח"ס. ה. [דף טו]
כאן עוד פרה של שכירות
כי לא תחזור אילו עוד.
מוס' הח"ס.

אגרה ק' יום ושיירה צ' יום.

השתא אם מתה חייב
שתי פרות לשוכר אחת שמתה שלו
ואחת שיעשה בה מלאכה י' ימים ויחזירנה למשכיר אלל אי שיליה
ק' יום לא יתחייב לו רק אחת של שאלה 19:
אגרה פ' יום. ה"מ למימר אגרה ז' יום אלל לפי שצבועה
הוצרך לפחות פוחת גס צבכירות ועי"ל דאי אגרה ז'
יוס דהיינו כל ימי השאלה הו כאלו נתן לו מעות לטעל השאלה
כיון שאינה חוזרת לו לאחר השכירות להשלים ימי השאלה ואי
הדר שיליה 18 ע' יום לא יתחייב רק אחת דשאלה ושכירות 18 ק'
יוס וכן י"ל צרישא דאי שיליה ק' יום צימני השכירות כאלו ציקס
שיתצטל השכירות ולא יתחייב כלום ומתני' דהשוכר הו בעלים
דשואל לרצון אי מיירי שלא שאל כל ימי השכירות אחי שפיר
דלאחר ימי השאלה תחזור לשוכר ואפילו אם השאלה כל ימי
השכירות מ"מ כיון שהיא באחריות השוכר מנגיבה ואצידה ופשעה
אם היה עם השואל במלאכתו דאו השואל פטור והשוכר חייב
מקרי בעלים אלל הכא אי שיליה ק' יום השוכר פטור מכל דצרי:
שוכר

פרה הואי כו'. ולענין משלומין נמי לשלם ליה פרה אחת ותעמוד במקום הראשונה תחת שתי השאלות ותהא שלו ואחת ימסור לו
לעשות בה עשרים יום: מי יושא לפרה צעינא דנימא בני. אילו היתה קיימת היה פטור לגמרי אלל שיעשה בה עשרים יום עכשיו שמתה
בה עליו בתורת משלומין שואל לשוכר על שתי תציעות: מר בר רב אשי ס"ל כאתקפתא דרז אחא מדפתי: שום שאלה אחת היא. דכיון
דחדא פרה הואי אלל שמחמת שוכר שהשאל הוא צא עליו שני שאלות פרה אחת אינן אלל אחת: פעמים ששניהם בחטאת. אמתניתין
קאי. השוכר והשואל נשבעו לשקר ולא כפרו ממון והרי הן צבועות צטו וקרבן שלו חטאת כדמצי בויקרא או נפש כי נשבע וגו' 18:

המפקיד פרק שלישי בבא מציעא

(א) שבעות מנח: (ג) ז' ב'ק'
 יא: ט. ה. א' ע' תוס'
 גיטין טז. ד"ה כאן שיה
 ומוס' ז"ק יא: ד"ה
 אה, (ז) ג' יב' ת. טז.
 (ח) וברכות ט. ופ"ג,
 (ט) והענין שיה כ"ל,
 (י) לקמן מנח, (יא) והיר"ק
 (יב) וה"ל שיה נכס או נעל
 בפניהם י"ו ולפי' קאי
 אמת, ועי' מהר"ם ס'ף
 ותר"י, (ט) לקמן מכ:
 ועמ"ש תוס' שם שם
 ר"ת, (י) כנסתו נכס אשם
 גילת כתיב ג"ל ועין
 שם, (ט) [מס' ג] וועי'
 תוס' ז"ק ב"ד ד"ה כפולת,
 (ט) לקמן מה,.)

תורה אור השלם

1 או נפש כי תשבע
 לבטא בשפתים לדרע
 או להשיב לכל אשר
 יבטא האדם בשבעה
 ונעלם ממנו ודוא ידע
 וקאם לאת מאלה:
 ויקרא ה ד

הגהות הב"ח

(א) שה"י ד"ה נאספ וכו'
 שק הוה תפיס:

גילון הש"ס

נמרא מ"ה דהא משה
 לבן דערט עיני לקמן
 דף י"ג ע"ב תוס' ד"ה
 א: תוס' ד"ה רב וכו'
 ואת' דהא תנין קן הקסה
 צירוף גיטין שם עיני
 שם:

מוסף רש"י

כי תשבע מעצמה.
 משמע והאי כי תשבע לנשון
 אי דרשנן לה אם תשבע
 דהיינו מעצמו ולא שבעת
 דהיינו שהיא בעל כרחו
 (שבועות טז). (לקמן כז).
 שומר שמסר לשומר רב
 אמר פטור. הראשון בכל
 אותן דינים שהיה פטור אם
 היה אלו פטור נמי
 השתא, ולא למידין פשיעה
 הוא זו שמתה לנשן אחר
 (ב"ב א'). ורי' יוחנן אבר
 חייב. אפילו באונסין (טז).
 לא מביטא שומר חנם
 שסבר לשומר שבר.
 ונגנבה זו שארבעה דפטור
 שומר חנם, ויחייב ומפיטור
 אלו הוה גביה, דלא פשע.
 דעלווי
 לשמירתו. דשומר שבר
 מסר פשעה לעוור טפי
 משומר חנם, שהי שומר
 שבר חייב בגניבה ואחרי
 (טז). אלא אפילו שומר
 שבר שמסר לשומר
 חנם כו' פטור. שומר
 שבר באונסין ולא מני איל
 בעל הית שבעת שסמרת
 לאחר שהי מסרה לנשן דעת
 (טז). צרין. כמורו (קמן)
 חב. לאו כפיטור
 אתמו. כהני' אלא
 (שבועות כא). אלא
 מכללא. ועומת הוא
 (רשב"ט ב"ב טז).

מוסף תוספות

א. ד[ל]א חשיב פושע
 לחייבו תשלומין בדיעה.
 רע"ט. ב. [ן]היה ליה
 גזיל. תוס' הרא"ש.

שניהם באשם. אם נשבעו לשקר והיו נשכרים שבעותם להקל
 פרעון מעליהם כפירת מונון היא זו וקרנן שבעה שלהם אשם
 איל בן ז' שנים דכתיב (ויקרא ה) והביא את אשמו איל תמים
 בערך כסף (שני) אשם והוא אשם גזילות: **נאספ.** ע"י לטעם
 ונשבעו שכן (א) אשם ששואל

משלם אונסין משיעין אותו כדרך
 הנהגה שבעה שאינה נרשמו דחיישינן
 שמה נמן עיניו בה ונשבע שנאנסה
 ואינה נרשמו: **שוכר דבין כך ובין כך**
מיעפר. מתשלומין קאי בחטאת:
בין כך ובין כך. בין שנשבע בחמת
 שמתה כדרכה בין שנשבע לשקר
 שנאנסה פטר עצמו מנשלה הלכן
 אין בשקר זה כפירת ממון דהא אש
 הודה על האמת היה פטור שבעת
 ביטוי היא ובחטאת: **שואל דבין כך**
ובין כך חייב לשלם. נמלא שלם
 כפר ממון בשקור שבעתו ושבעת
 ביטוי קאי בחטאת: **כגון שנגנבה.**
 והשוכר חייב לשלם לבעלים והשואל
 ישלם לשוכר: **ואמרו מהם מהמת**
מלאכה. ופטור שואל עצמו בשקר
 מנשלה לשוכר והשוכר מנשלה
 לבעלים: **שמתה כדרכה.** ואם הודו על
 האמת שוכר פטור ושואל חייב:
שנגנבה. ושניהם חייבין: **ואמרו מהם**
כדרכה. השוכר פטור עצמו בשקר
 אצל השואל לא נפטור כן מנשלה:
חייבו מייבי. לשלם קאי על שבעתו
 בחטאת: **מאי קמ"ל רבי ירמיה**
 משניות שלימות הן שבעות (המשנה
 מחובה לחובה ואמפור לפטור
 ומפטור לחובה פטור מאשם גזילות
 מחובה לפטור חייב: **רז אמר פטור.**
 מכל מה שהיה נפטור אם שמרה הוא
 עצמו: **חייב אפי' באונסין:** ולא
מיעצא כו'. דפטור מן האונסין
 ואין לך לומר פשיעה היא זו שמסרה
 לאחר: **מרייהו.** פשוטי' צלע"ז:
מאן דחזא. אחד מן התלמידים שמע
 מפיו דפטריה כבר שומר שמסר
 לשומר כו': **הוּו מפקדי לה.** דלא
 נמוך אמרי ליה אין ראונו שיהא
 צדיק: **למא שמעא.** דר' יוחנן
 רביה: **אי הכי לבעלים נעיי נלומי.**
 שאל שם השאלה לו: **דאמרי**
ליה. צעלים לשוכר: **לדעתך.**
 כרונך אם תרצה להשילה לו ימי
 שכירותך אין אנו מקפידין הלכן
 הוא השאלה והבעלים אין יכולין
 לומר אין ראונו: **מסנן לזנו כו'.
 או שמסנן לזנו ולזנו הקטנים:**
צפניהם. צפני אותם הקטנים
 שלא ילאו לחון ויאכזרו מעות:
 על

שוכר דמייחייב בגניבה ואבידה. מכאן יש להוכיח להלכה כמ"ד
 דשוכר כשומר שכן דמי וכן מוכח ברש"י אלמנה לכו"ג
 (בימות טו:) וכן פרק השואל (לקמן דף טז.) וס' גבי מרימר בר
 תינאל אורג כודינתא לבי חוזאי ט'
לאפוקי מדר' אמרי. ה"ה דהוה
 מני למימר לאפוקי
 מדשמואל דלמר פ"ג דשבעות (דף
 כה.) דשבעת ביטוי לימא אלא ביכול
 להיות להבא אצל שבעה שורק פלוני
 כרוך לים פטור שאין יכול לומר
 שבעה שזרוק והכא מייחייב שבעה
 כי נשבע שנאנסה אע"ג ליתא
 כנהגה: **ר"ב אמר פטור.** וה"ת
 הוא מנן פ"ג דגיטין (דף כט.) אם
 אמר טול הימנה חפץ פלוני לא ישלמו
 צד אחר וי"ל דאע"ג דחסור דלפקדו
 צד אחר מ"מ צעיל כך אינו
 מייב לפרוע כ':

אין רצוני שיהא פקדוני ביד אחר.
 אין לפרש דטעמא דחייב לרי'
 יוחנן אליצא דאזיי משום דליה
 מדעת המפקיד ולכן ימייחייב בכל
 האונסין אפי' באונסין שהיו ראויין
 לצבא נרשות שומר הראשון דא"כ מנא
 פריך אביי לצבא לקמן לימא ליה ר'
 אמרי לרי' אצא חסור המות מה לי
 הכא מה לי התם כו' והלא כיון
 דליה מדעת בעל הפרה ה' הוא חייב
 אפילו באונסין שהיו צאין אפי' אם
 הייתה נרשותו לכן הוה"ל למתן
 שהשאל מדעת צעלים אלא י"ל
 דהטעם הוא דחשיב כחילו פירש י"ל
 שאם ישנה מדעתו כגון שימסרנה
 לאחר שהיה כחילו פשע זה וכל
 אונסין שאירעו לה שנוכל לתלות שאם
 לא מסרה לאחר שלא היו נארעים
 חייב זה כגון אם מתה צבית שומר
 שני דיש לתלות דהצלה לדומו צית
 קטלה ושמה אם הייתה צבית שומר
 הראשון לא הייתה מתה שצריח צית
 אחד יותר מחסור והיו כפשיעה ויאלה
 לאגם שהוא מרעה שמן ועוד ומתה
 דחייב אצביי דלמר דהצלה דלאגמא
 קטלה וכן לרז אם מסרה לחס"ו ומתה
 צרשותן חייב מהאי טעמא והיכא
 שלא פשע זה כגון לרז כשנסרה
 לכן דעת או שנעל בפניה כראוי
 ויאלה לאגם או שהוליה צעלמו
 לאגם ומתה שם פטור וליה אם ינעל
 בפניה שלא כראוי אע"פ שפשע
 אש מתה שם פטור כיון דאפילו נעל
 בפניה כראוי הייתה מתה שם ואפילו
 למ"ד מחילתו צפשיעה וסופו באונס
 חייב היינו דוקא כמ"ד לריפא (דלורצני
 דלפטר אש לרז פשע מתחילה לא
 היה נארע אונס של גניבה וכן מוכח
 פרק האונסין (לקמן דף עז.) ושם ד"ה
 הומה) דמתן השוכר את הפרה
 להוליה צהר והוליה צבעתה
 והחלקה פטור הוממה חייב והשתא
 למ"ד מחילתו צפשיעה וסופו באונס
 חייב כי נמי החלקה אמאי פטור הלא
 מחילתו צפשיעה לענין הוממה
 וסופה באונס לענין החלקה אלא
 משום דאפילו הוליה צהר כל כך
 דהחלקה לכן פריך לקמן אביי לרז
 היה האונס ראי'
 המחיל החולי וכן קאמר אביי לקמן
 דאפי' למ"ד פטור הכא חייב:

כג א מיי פ"א מהל'
 שבעות ה"ל ט סמג
 לחון רמ':
 כד ב מיי שם ה"ל ג סמג
 לחון רלט:
 כה ג מיי שם פ"ז ה"ל ג
 ופ"ח ה"ל ה ו' ה' ו'
 כו ד מיי פ"א מהל'
 שביכות ה"ל ט סמג
 מהל' מוק ממון ה"ל יא
 ועי' כהנות ובזמ"מ וכלמ"י
 סמג עשין פט סח טושי"ע
 מ"י ס"י רלא ספ"י כו' ו
 שם ספ"י ה' וסמג שני
 ספ"ק ט':
 כו ו מיי פ"א מהל'
 שביכות ה"ל ט סמג
 עשין פט טושי"ע מ"י ס"י
 רלא ספ"י ט':
 כז ז מיי פ"ד מהל'
 שאלה ופקדון ה"ל ו
 סמג עשין פט טושי"ע כ"ז
 ס"י רלא ספ"י כו'
 כח ח ט מיי שם ה"ל ח
 טושי"ע ספ"י סא:

לעזי רש"י

פשוטי' [פשוטי' רש"י].
 מעד.

רבינו הגנאל

פעמי' שניהן באשם.
 פעמי' שהשוכר בחטאת
 והשואל באשם. פעמי'
 שהשואל בחטאת והשוכר
 באשם. תפוש הוא כללא
 בידך. כפירת ממון באשם.
 אין שם כפירת ממון אלא
 ביטוי שפתיים, כלומ'
 נשבע בשקר על דבר שאין
 לו בו הנאת ממון, חייב
 חטאת. וקיימי' לן שומר
 חנם נשבע על הכל. שואל
 משלם את הכל חוץ מממה
 מחמת מלאכה. נישא שבר
 השוכר ששבעין על
 (השבויה) ועל השבויה
 ועל המתה, ומשלמין
 הגניבה והאבידה, וכבר
 פירשנום. שניהן בחטאת,
 כגון שמה מחמת מלאכה
 דתרייהו פטורין מלשלם,
 וכחשו ונשבעו שנתאם
 אין אחד מןו נהנה. לפיכך
 שניהן בחטאת. פעמי'
 שניהן באשם, כגון
 שנגנבה בשותין חייבין
 לשלם, ונשבעו שמהת
 מחמת מלאכה דהיא אגאת
 ממון, דבשבויהו פטור
 ששייהו נמומא, באשם,
 שוכר בחטאת ושואל
 באשם, כגון שמהת
 וכיחשו ונשבעו שמהת
 מחמת מלאכה ונשבעו
 בשקר, שוכר דינו בשיתין
 אחר, פטור בשיתין, לא
 נהנה ממון בשבויהו,
 בחטאת. שואל שבמהת
 כדרכה חייב ופטור נפשיה
 במהת מחמת מלאכה,
 באשם. שוכר באשם
 ושואל בחטאת, כגון
 שנגנבה ונשבע מהת
 כדרכה ונשבעו בשקר,
 שוכר שחייב בגניבה ממון
 ובשבויהו פטור, באשם,
 שהיו בשבויהו על שקך
 נהנה ממון. אבל השואל
 דבין בגניבה ודבין במהת
 כדרכה חייב ולא נהנה
 ממון. חייב חטאת שנשבע
 בשקר, ולאפוקי מדר'
 יוסי' (ט) דאמי' כל שבעה
 שהדיינין משיבועי אוחת
 אין חייבין עליה משום
 שבעת ביטוי. איתמ' שופר'
 שפבר' לישורי' רב אמ'
 פטור. ואמי' רב חסדא
 מכללא איתמ', ודנהו
 גניאי דהוה מפקידו כל

א. בגליון מה"י כמג הסופר: י"א א. ט. סמג.